

Zenmeester Sosan over leegte...

Geen gisteren, geen morgen, geen vandaag.

Leegte hier, leegte daar,
maar het oneindige universum staat altijd vlak voor je.
Oneindig groot staat gelijk aan oneindig klein,
elke afbakening is verdwenen
en de grenzen zijn weg.
Hetzelfde geldt voor zijn en niet-zijn.
Verspil geen tijd aan twijfels en argumenten
die hier niets mee te maken hebben.

'Leegte hier' betekent leegte van binnen; 'leegte daar' betekent leegte van buiten. En kunnen er twee leegtes bestaan? Dat is onmogelijk. Twee leegtes zijn niet mogelijk, want hoe kun je ze uit elkaar houden? Twee leegtes worden per definitie één. Binnenkant en buitenkant zijn een scheiding die het denken aanbrengt; als het denken verdwijnt, verdwijnt ook deze scheiding.

Leegte hier, leegte daar...

Eigenlijk kun je niet eens zeggen hier en daar, dat is niet helemaal juist. Maar dat is het probleem: niets kan helemaal juist in woorden worden uitgedrukt, woorden vervormen. Sosan weet dat, want nu kan er geen hier of daar meer zijn. Dat zijn oude scheidslijnen. Binnen en buiten zijn oude scheidslijnen; nu en dan zijn oude scheidslijnen en die verdwijnen tegelijk met de taal.

Er gebeurde eens het volgende:

Een man kwam bij Bokuju en zei tegen hem: 'Ik heb haast en kan niet lang bij u blijven. Ik kwam toch langs en vond het een goed idee om naar een enkel woord van u te komen luisteren. Ik heb niet veel nodig. Als u slechts één woord zegt om een indicatie te geven van de waarheid, zal ik dat ter harte nemen.'

Bokuju zei: 'Dring daar niet op aan, want zelfs één woord is voldoende om de waarheid te doen verdwijnen. En of u nu haast hebt of niet, ik kan niets zeggen. Neem alleen dit ter harte: dat u het Bokuju hebt gevraagd en dat hij heeft gezegd: "Ik kan niets zeggen." Onthoud alleen dat.'

De man zei: 'Dat is niet veel en dat zal me niet helpen. Zegt u iets, één woord maar – veel vraag ik niet.'

Bokuju zei: 'Zelfs één woord is voldoende om het geheel kapot te maken. Kijk gewoon naar mij en draag mij mee in uw hart.'

Maar de man kon niet naar hem kijken, want dat is moeilijk – je kunt niet kijken – anders had hij niet naar Bokuju hoeven gaan.

Je kunt niet voor je kijken. Het puntje van je neus is het moeilijkste om naar te kijken. Opzij is oké; je gaat naar links en je gaat naar rechts, maar je blijft nooit in het midden. Daarom zijn er linkse krankzinnigen en rechtse krankzinnigen, maar er is niemand te vinden die het midden houdt, niemand die niet krankzinnig is. Als je overheelt naar een uiterste word je gek, als je in het midden blijft word je verlicht – maar niemand blijft in het midden. In het midden vind je de realiteit.

Woorden zeggen maar de helft, een woord kan het niet compleet uitdrukken. Als je zegt: 'God is', ontken je 'God is niet' – en hij is beide. Als je zegt: 'Er is leven', ontken je de dood – en het leven is ook de dood. Alles wat je zegt is maar de helft en een halve waarheid is gevaarlijker dan een hele leugen. Doordat ze half is heeft ze een zweem van waarheid en daardoor kun je je laten misleiden.

Woorden!

De Weg is boven taal verheven,
want daar is
geen gisteren
geen morgen
geen vandaag.

Het laatste punt: Sosan zegt dat taal mogelijk is als er tijd bestaat. Taal heeft dezelfde Gestalt als tijd. Daarom heeft de taal drie tijden: verleden tijd, tegenwoordige tijd en toekomstige tijd – net als de tijd zelf: verleden, heden, toekomst. Taal is tijd, ze bestaat uit dezelfde categorieën als de tijd. En het leven stijgt daarboven uit. Het leven is geen verleden tijd. Waar is het verleden? Je vindt het nergens.

Ik heb gehoord dat het volgende eens gebeurde:

Een man bezocht een groot museum. Hij was schatrijk en daarom kreeg hij de beste gids. De man bekeek een gebeeldhouwde kop en vroeg: 'Wie is dat?'

De gids wist het eigenlijk niet, maar hij zei: 'Dat is de kop van Napoleon.'

Toen vroeg de man hetzelfde bij een kleinere kop. En deze rijkaard maakte de gids zo zenuwachtig en zo bang, dat hij helemaal in de war raakte en zei: 'Dat is ook de kop van Napoleon.'

De rijkaard zei: 'Wat bedoel je? Twee koppen?'

Toen zat de gids klem. Hij moest iets antwoorden, dus zei hij maar: 'Dit is zijn kop toen hij klein was en dat is zijn kop als oude man.'

Als het verleden bestaat moet er een kinderkop zijn, dan moeten er vele koppen zijn; als je sterft laat je miljoenen koppen achter. Maar je laat maar één kop achter, geen miljoenen. Het verleden verdwijnt; het verleden is nergens, het bestaat alleen in je herinnering.

Waar is de toekomst? De toekomst is nergens, ze bestaat alleen in je verbeelding.

Het verleden is dat wat niet nu is en de toekomst is dat wat nog niet is. Daarom hebben de mystici altijd gezegd dat alleen het heden bestaat. Maar Sosan gaat een stap verder en zegt:

geen gisteren
geen morgen
geen vandaag

Osho: Het boek van niets.